

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en grundlovsforberedende kommission.

(Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq)

Begrundelse

Flere partier har inden for de seneste år udtrykt ønske om igangsættelse af en grundlovsforberedende proces, og det er mit indtryk, at ønsket har bred tilslutning i Inatsisartut.

Dette kan ses som en naturlig konsekvens af indførelsen af selvstyre. Selvstyreloven giver det grønlandske folk ret til at træffe beslutning om, at Grønland skal træde ud af rigsfællesskabet og etablere sig som en selvstændig stat. Som selvstændig stat vil Grønland have behov for en forfatning: en grundlov¹.

Et enigt Inatsisartut besluttede på efterårssamlingen 2011 at pålægge Naalakkersuisut at forelægge Inatsisartut en redegørelse, som skal danne grundlag for en inatsisartutbeslutning om nedsættelse af en grundlovskommission for Grønland. Arbejdet blev påbegyndt under det daværende Naalakkersuisut og blev efter valget i 2013 videreført af et nyt Naalakkersuisut. Arbejdet var dog ikke afsluttet, da der igen i 2014 blev udskrevet valg. Det nuværende Naalakkersuisut har i maj 2015 i et § 37-svar (120/2015) oplyst, at Naalakkersuisut endnu ikke har truffet beslutning om, hvorvidt arbejdet skal videreføres og afsluttes, men at Naalakkersuisut agter at drøfte spørgsmålet og træffe afgørelse herom.

Beslutningen om at indlede processen med redegørelse har således – stik mod de gode hensigter – vist sig at udgøre et forsinkende led, som efter mere end 4 år ikke har bragt os nærmere på nedsættelsen af en grundlovsforberedende kommission.

En grundlovsforberedende proces er en vigtig milepæl for en nation under opbygning, og vil bidrage til at styrke vort folks samhørighed, identitet og vilje til at udvikle og forme vort land.

Partii Naleraq mener derfor, at tiden nu er inde til at træffe beslutning om igangsættelse af processen.

Partii Naleraq finder det ønskeligt, at medlemmerne af den grundlovsforberedende kommission udpeges efter indstilling fra Inatsisartut's partier, at der til kommissionen knyttes et antal tilfornordede eksperter, og at kommissionen enten får sit eget sekretariat eller at den sekretariatsbetjenes af embedsmænd fra Naalakkersuisut's administration.

Med nærværende beslutningsforslag vil det imidlertid være op til Naalakkersuisut selv at træffe afgørelse om kommissionens kommissorium, sammensætning og sekretariatsbetjening m.v., men

det er Partii Naleraqs forventning, at Naalakkersuisut vil være lydhør over for de ønsker og tanker, som fremsættes under Inasisartut's behandling af beslutningsforslaget.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Hvor store udgifter en vedtagelse af forslaget vil påføre Landskassen, afhænger af en række faktorer: Antallet af medlemmer og tilforordnede eksperter, om kommissionen skal have et selvstændigt sekretariat eller om det skal sekretariatsbetjenes af f.eks. Formandens Departement, i hvilket omfang kommissionsarbejdet indebærer rejseaktivitet, f.eks. i forbindelse med borgermøder, samt i hvor mange år arbejdet vil strække sig.

Udgifterne til en grundlovsforberedende kommission kan blive mindre eller større (afhængigt især af ovennævnte faktorer), men kan formentlig forventes at ligge på et sammenligneligt niveau: 10-20 mio. kr.

ⁱ Lovudvalget har i udvalgets betænkning til EM 2011/61 og EM 2011/72 nærmere beskrevet, hvad en grundlov er og kan indeholde:

”En grundlov er en lov, som fastsætter, hvordan en stat er organiseret. Det vil sige, at den indeholder bestemmelser om, hvordan de øverste statsorganer (parlament, regering, domstole, statsoverhoved) etableres og om hvilke forpligtelser og beføjelser de har; indbyrdes og i forhold til borgerne. Herunder bestemmelser, som begrænser de øverste statsorganers beføjelser overfor borgerne (frihedsrettigheder / menneskerettigheder). Eventuelt vil en grundlov kunne indeholde bestemmelser om den pågældende stats officielle sprog og om beskyttelse af sproglige minoriteter.

Der har i den offentlige debat om en eventuel revision af den danske grundlov været rejst forslag om indføjelser af bestemmelser om beskyttelse af miljøet og bæredygtig udnyttelse af naturens ressourcer. Sådanne bestemmelser kan også ses som en beskyttelse af kommende generationers rettigheder, og dermed som en udvidelse af de eksisterende grundlovssikrede borgerrettigheder.

En grundlov har normalt en særlig stilling i forhold til den pågældende stats øvrige lovgivning, således at anden lovgivning ikke må stride mod bestemmelser i grundloven, og således at en ændring af grundloven kræver en særlig procedure, som kræver en bredere tilslutning end ved almindelige loves tilblivelse.”